

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6P/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718202236
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5718202236.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v právnej veci manželky: Ing. Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š.Ú. XXX/X, L., T. A.: JUDr. Peter Celec, advokát so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 36, proti manželovi: Ing. R. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XXX/X, L., o návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode: W. Y., W.. XX.XX.XXXX E. Š. Y., W.. XX.XX.XXXX, obaja bytom ako matka, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo účastníkov uzavreté H. XX.XX.XXXX U. L., A. U. V. Y. Y. Ú. L., U. A. X, C. XXXX, W. L. XX, T. T. Č.L. X, r o z v á d z a.

Maloletá W. Y., W.. XX.XX.XXXX a maloletý Š. Y., W.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej W. Y., W.. XX.XX.XXXX E. Y. Š. Y., W.. XX.XX.XXXX, na každého bežným výživným vo výške 120 € mesačne k rukám matky a na tvorbu úspor sumou 30 € mesačne na osobitný účet maloletých detí, všetko vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva.

Matka je p o v i n n á zriadiť maloletým deťom osobitný účet a číslo účtu písomne oznámiť otcovi najneskôr v lehote 7 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Na nakladanie s prostriedkami na osobitných účtoch maloletých detí je potrebný súhlas súdu.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v čase od štvrtku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 16.00 hod. do piatka do 16.00 hod., počas letných prázdnin od 01.07. od 08.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 08.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod., počas Vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 28.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod. a každý párný kalendárny rok od 23.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod.

Otec si maloleté deti prevezme a odovzdá v školskom zariadení, inak v mieste bydliska matky.

Matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť a styk umožniť.

V prípade, ak sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť zrealizovať, rodič je povinný oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 48 hodín pred započatím styku, inak bezprostredne po jej vzniku, pričom otec má po dohode s matkou nárok na náhradný termín.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Štátu sa voči rodičom priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prevej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 19.06.2018 sa manželka domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode tak, že maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec je povinný prispievať na výživu mal. detí, na každého sumu 275 € mesačne, z toho 200 € mesačne k rukám matky a 75 € mesačne na tvorbu úspor na osobitný účet mal. detí zriadený matkou, vždy do 15. dňa v mesiaci. Uviedla, že manželstvo uzavreli dňa 21.08.2010 v Sučanoch. Z manželstva pochádzajú dve mal. deti, W., W.. XX.XX.XXXX E. Š., W.. XX.XX.XXXX. Posledné tri mesiace pred podaním návrhu, manžel nadviazal mimomanželský vzťah, kde trávi všetok voľný čas. Nemá záujem na udržaní manželstva. Vzhľadom k uvedenému manželstvo už neplní svoju funkciu a jeho zotrvanie nie je ani na prospech mal. deťom. Úpravy styku sa matka nedomáha, keďže na tom sa vedia dohodnúť. Podľa názoru matky iná úprava nie je vzhľadom na nízky vek mal. detí v ich záujme. Otec nie je schopný popri svojej práci poskytovať dostatočnú starostlivosť mal. deťom, najmä pri učení. V súčasnej dobe žijú obaja v rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve otca. Priemerný čistý mesačný príjem manželky je 926,10 €. O príjme otca matka nemá vedomosť.

2. Písomným podaním doručeným súdu dňa 30.08.2018 manželka doplnila svoj návrh. Uviedla, že už nebývajú v spoločnej domácnosti. Preto navrhuje upraviť styk mal. detí s otcom tak, že bude oprávnený stretávať sa mal. deťmi každý nepárny kalendárny týždeň v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že mal. deti si prevezme v mieste bydliska matky. Ďalej od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod. každého párneho roka budú deti v starostlivosti otca a v každom nepárnom roku v starostlivosti matky. V každom párnom kalendárnom roku od 25.12. od 15.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. Počas Silvestra od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod. Počas letných prázdnin od 01.07. do 15.07. a do 01.08. do 16.08. a v každom nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 07.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod. a počas letných prázdnin od 16.07. do 31.07. a od 17.08. do 31.08.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom manželov, znaleckým dokazovaním a listinnými dôkazmi založenými v spise zistiť nasledovný skutkový stav:

4. Na pojednávaní dňa 18.09.2018 manželka zotrvala na návrhu. Uviedla, že závažný rozvrat nastal v máji 2018, kedy sa manžela priamo spýtala, či niekoho má, keďže sa zmenilo v poslednom období jeho správanie. Priznal sa, že má mimomanželský pomer asi 3 mesiace. Na začiatku bola ešte snaha o zmierenie. Chcela navštíviť manželskú poradňu. 04.06. mali mať poradňu. Deň predtým napísal, že už pre neho poradňa nemá zmysel. Manžel chodil čoraz menej do domácnosti. Chodil deti uspať. Na noc chodieval preč až sa úplne odsťahoval asi v polovici júna zo spoločnej domácnosti. Spolu nehospodária. Intímne sa nestýkajú asi od apríla 2018. Ona nemá mimomanželský vzťah. Deti sú s tým oboznámené. Mal. W. to ťažšie znášala. Bola u psychologičky, ktorá jej to vysvetlila. V súčasnej dobe býva v rodinnom dome u svojich rodičov spolu s mal. deťmi. Na domácnosť bude predbežne prispievať sumou 150 € + nákupy potravín. Má aj príjem z dohody o pracovnej činnosti s obcou Sučany. Recituje na pohreboch, svadbách, uvítanie do života, spoločenské udalosti. Za posledný polrok mala príjem vo výške 70 € celkovo. Spoločne s manželom vlastní chatu vo Valči. Ostatné výdavky sú bežného charakteru. Nela začala navštevovať prvý ročník ZŠ. Nakúpila jej celú výbavu, všetky potreby do školy. Náklady s tým spojené sú: školský klub detí 10 € mesačne, strava 25 € mesačne a krúžky 10 € mesačne. Vybrala si bojové umenie a hádzanú. Zdravotný stav má dobrý. Mal. Š. navštevuje MŠ. Výdavky sú stravné 25 € mesačne. Bude sa asi hradiť poplatok za rodičovské 10 € mesačne. Krúžky si ešte nevybral. Mal. má dobrý zdravotný stav. Nosí len silné dioptrie. Pred mesiacom mu zakúpila okuliare za cca 200 €. Okuliare sa mu menia podľa pokynov doktorky, raz za dva mesiace, polroka. Je to nepredvídateľné. Otec na výživu mal. detí prispieva na každého sumou 100 € mesačne. Nad rámec výživného neprispieva. Nepodieľal sa ani na nákladoch spojených s nástupom mal. Nely do prvého ročníka. Naposledy sa otec stretol s mal. deťmi pred dvomi týždňami, od piatka do nedele boli u neho. Dcére doniesol v piatok mobil do školy. S deťmi sa inak nestretol. U svojich rodičov býva od 29.08. Otcovi nebráni styku. Aj cez prázdniny mu umožnila, aby s nim boli dva týždne. Aj keď otcovi nebude brániť v styku, chce, aby bol

styk upravený, aby mali určitý režim, aby nedochádzalo k nezhodám. Nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou. Nevie si predstaviť, ako bude otec zabezpečovať starostlivosť, keď spolu so svojou partnerkou sú v práci do piatej. Pracujú na rovnakom pracovisku. Nevie, kde budú dovtedy deti tráviť čas a ako si to otec predstavuje zabezpečiť.

5. Na pojednávaní dňa 18.09.2018 manžel súhlasil s rozvodom manželstva. Navrhol deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Rozchod nastal už skôr. Prestali sa stýkať. Zo spoločnej postele sa odsťahoval v januári. V máji sa odsťahoval z domácnosti. Býva v podnájme so svojou partnerkou a s jej mal. synom. Plánuje sa vrátiť späť do rodinného domu aj s partnerkou aj s mal. synom, kde majú deti pripravené dve detské izby. Až 29.08. zistil, že manželka sa sťahuje. Pri odchode zobrala práčku. Neuzavrela kanalizáciu, preto bol dom zamorený. Tento sa novo maľuje, vetrá. Potom sa plánuje vrátiť späť do rodinného domu, ktorý je v jeho vlastníctve. Okrem rodinného domu vlastní s manželkou aj chatu. Rovnako ako manželka vlastní aj auto. V čase, keď manželka bývala v rodinnom dome s deťmi, hradil všetky náklady. Taktiež uhradza aj náklady za chatu. Celkovo tieto výdavky predstavujú 230 €. V súčasnej dobe platí aj nájom za trojizbový byt vo výške 490 €. Partnerka ničím neprispieva. Prenajal si trojizbový byt, aby mohol aj tráviť čas s deťmi, keď prídu. Zmenil sa príjem. Klesol na polovicu. Zmenil sa systém odmeňovania. Je riaditeľom pobočky T. F. v Martine. Nemôže ovplyvniť výšku svojej mzdy ako riaditeľ pobočky. Je pravdou, že zrušil termínovaný vklad. Ešte pred manželstvom tam vložil 4.000 €, ktoré previedli na dolár. Tieto finančné prostriedky použil na to, aby mohol pokrývať svoje výdavky, keďže sa znížil príjem. Vyplatil aj úver, ktorý si zobrali na kúpu chaty. Plánuje sa opäť vrátiť do rodinného domu v októbri. V septembri ešte bude platiť nájom. Mal. deti poznajú novú partnerku. Boli spolu dva týždne aj cez prázdniny. Sú zvyknuté na ňu a jej mal. dieťa. Na výživu mal. detí prispieva ako bolo určené súdom. Teda 100 € na každé. Musí nakúpiť veci, keďže manželka zobrala periny. Zostali tam staré matrace. Musí zakúpiť aj nové hračky, oblečenie, obuv. Neprispeje manželke na nákup potrieb pre mal. Nelu, nakoľko tieto už zakúpil. Vedel, že manželka ich tiež zakúpila. Bude ich potrebovať, keďže trvá na tom, aby boli deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti. Naposledy sa s deťmi stretol pred dvoma týždňami cez víkend. Boli u neho celý víkend od piatku do nedele. Na styku sa nevedeli vždy dohodnúť. Aj teraz cez víkend chcel mať deti, ale nebolo to umožnené. Chce, aby bolo rozhodnuté súdom o striedavej starostlivosti. Zmena odmeňovania nastala v januári, ale prejavilo sa to až v marci. S odstupom dvoch mesiacov. O zdravotnom stave mal. W., že bola u psychológa, nevedel. Vie, že Š. sa každého polroka menia dioptrie. Čo sa týka pomôcok do školy, matka mu oznámila, že tieto zakúpila. On ich mal zakúpené pre seba. Nebude matke kupovať ďalšie. Školská taška bola kúpená už s predstihom polroka. Na styku sa dohadujú väčšinou prostredníctvom SMS. Je v kontakte s triednou učiteľkou aj s odbornými lekármi. Vie aj o alergiách mal. W.. S W. nebol na vyšetrení. So Š. absolvoval vyšetrenia. Po návrate bude bývať v rodinnom dome v Sučanoch. V blízkosti sú obe školské zariadenia. Budú na to dvaja, teda aj so svojou partnerkou. Jej dieťa má 3 roky. Má pružný pracovný čas. Vie si to zabezpečiť tak, že si rozvrhne prácu. Jeden týždeň môže pracovať viac, druhý menej. Vie zabezpečiť starostlivosť o mal. deti. Vie, že školský klub detí, škôlka býva do 16.00 - 16.30 hod. V prípade matky túto starostlivosť supluje stará matka detí. Matka začína pracovať o 06.20 hod. a deti musia chodiť skôr do školského zariadenia. Deti zo školy nevyzdvihol, lebo ich nemal v starostlivosti. Nechce vyvolávať konflikty, aby manželka prišla a deti nenašla v škole.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 18.09.2018 uviedla, že prešetrili pomery len v rodinnom dome u otca. Otec má vytvorené vhodné podmienky. Nevedeli v tom čase, že matka sa už presťahovala. Čistota, hygiena sú na požadovanej úrovni. Deti boli v prostredí otca spokojné a šťastné. Čomu napomáha možno aj to, že to dané prostredie poznajú a môže im to pomôcť preklenúť toto zložité obdobie rozvodu manželstva. Pri SOS je dôležitá aj komunikácia rodičov. W. sa vyjadrila, že chce byť rovnako u mamy aj otca. Keďže prebehlo krátke obdobie bolo by možno vhodné, aby si to rodičia vyskúšali na obdobia 2-3 mesiacov, ako to bude vplývať aj na mal. deti. Aký to bude mať dopad na školu, ktorú začala navštevovať mal. W., na zabezpečenie iných potrieb a školských výsledkov.

7. Uznesením zo dňa 05.10.2018, č. k. 6P/51/2018-66, právoplatným dňa 26.10.2018, súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie a ustanovil znalkyňu z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých PhDr. Gabrielu Hollú a jej úlohou bolo zodpovedať na položené otázky.

8. V znaleckom posudku č. 10/2018 zo dňa 17.12.2018 znalkyňa zodpovedala na položené otázky. Uviedla, že mal. W. je na otca pozitívne citovo naviazaná. Po matke v druhej najintenzívnejšej miere, vzťah s otcom vníma ako vyvážený. Rovnako pozitívny z jej strany i zo strany otca. V spoločnosti otca

sa rada zdržuje. Aj v minulosti bol ich vzťah intenzívnejší a kvalitnejší ako vzťah syna a otca. Mal. Š. nie je na otca veľmi citovo naviazaný. Otca vníma skôr v reagovaní ako nevyrovnaného. Voči jeho osobe kritického. Pri jeho hodnotení prevláda negatívne hodnotenie. I keď si dieťa uvedomuje, že otec ho má rád. Má záujem sa s ním stretávať a pomáha mu. Otec popisuje a vyjadruje ku deťom pozitívne postoje. Záleží mu na udržaní vzájomného dobrého citového kontaktu. Prejavuje záujem o možnosť rovnomernej starostlivosti o deti spolu s ich matkou. Je presvedčený, že výchovne môže na deti pôsobiť v určitom zmysle pozitívnejšie ako ich matka. Naučiť ich určitej spôsobilosti a vytvoriť optimálne rodinné vzťahy i po rozpade manželstva vytvorením si nového vzťahu s jeho novou rodinou. Mal. W. je na matku naviazaná zo všetkých osôb vo svojom živote najintenzívnejšie. Matku hodnotí ako osobu, ktorá sa jej venuje. Prejavuje pozitívne city. Mal. Š. je jednoznačne citovo pozitívne viazaný na matku. Citová väzba je na matku veľmi intenzívna. Mal. Š. je len čiastočne citovo viazaný na sestru a starú matku, s ktorou teraz žijú. Ku ostatným osobám vyjadruje neutrálne postoje. Matka vyjadruje ku deťom veľmi pozitívne postoje. Jej citová väzba je intenzívna. V minulosti zabezpečovala starostlivosť a saturovala citovú výchovu detí vo vyššej miere ako ich otec a po rozpade ich vzťahu sa na deti ešte intenzívnejšie citovo naviazala. Chce sa na ich výchove a starostlivosti podieľať naďalej a vzhľadom na skutočnosť, že nezavinila rozpad rodiny, chcela by mať deti zverené do svojej starostlivosti. Mal. W. je dieťa s črtami extravertzie, komunikatívne, prispôsobivé a emočne stabilné. Má dobrú schopnosť usudzovania a porozumenia. Javí sa ako priateľská vo vzťahu k iným osobám. Je zvyknutá na prispôsobovanie sa a dokáže racionálnejšie zhodnotiť realitu. V porovnaní s bratom je rozumovo i citovo zrelšia, kritickejšia a objektívnejšia je vo vnímaní reality. Š. je dieťa s prejavmi hyperaktivity s nedostatočne rozvinutou verbálnou zložkou, čo svedčí pre nerovnomernosť vo vývine určitú nezrelosť. Š. je hravé, emočne a vôľovo nedostatočne vyspelé dieťa. Veľmi intenzívne viazané citovo na matku. Vzhľadom k nízkemu fyzickému veku nie je schopné usudzovať tak ako sestra a reálne zhodnocovať pozitíva a negatíva situácie. Matka sa javí ako uzavretejší typ osobnosti, ktorá je senzitívna, mierne, emočne labilnejšie. Citovo prežívajúca udalosti. V súčasnej dobe prevláda smútok z rozpadu vzťahu, pocity nedocenenia, neporozumenia určitej krivdy a nevďaku zo strany manžela. Otec je osoba veľmi komunikatívna, extravertovaná, otvorená, emočne stabilná, až sebavedomá. Javí sa ako konštruktívny i dominantný typ osobnosti, ktorá nerada ustupuje. Vie byť nespolupracujúca, keď háji svoje záujmy. Niekedy až neprijemná. Seba presadzujúca sa, ale optimistická, pracovitá, zodpovedná, vytrvalá a ambiciózna. Vyplýva menšia ochota spolupracovať, skôr sklon dominantnejšie reagovať a veci požadovať. Cielene presadzovať svoje záujmy a potreby. Mal. W. sa počas znal. vyšetrenia opakovane vyjadrila za model SOS, čo zdôvodnila vyjadrením „bolo by to spravodlivé“. Je citovo pozitívne viazaná na viaceré osobnosti. Preferuje pravdepodobne i postoje otca, s ktorým rada trávi voľný čas. Z pobytu u otca a jeho priateľky nemá žiadne negatívne skúsenosti, okrem správania sa mal. syna otcovej priateľky. Mal. Š. pravdepodobne rozumovo nechápe, čo je model SOS. Popisuje, že sa rád zdržiava pri mame. Na matku je naozaj veľmi citovo viazaný a neverbalizuje prianie, že by chcel byť a žiť v inom prostredí ako s mamou. Uvedený postoj je reálne podmienený i skutočnosťou, že na otca ani jeho priateľku nie je výraznejšie citovo pozitívne viazaný a správanie syna otcovej priateľky hodnotí ako veľmi rušivé, jemu nevyhovujúce. Deti nie sú cielene a zámerne ovplyvňované ani jedným z rodičov voči druhému. Pri vyšetrení však bolo deťmi prezentované, že na udalosti, ktoré sa v rodine v minulosti reálne odohrali, mal iný názor otec a iný matka. Bola im inak vysvetlená tá istá vec. Deti sa prikláňajú na stranu rodičov. Preberajú ich postoje, hodnotenia. Mal. dcéra sa prikláňa viac k názorom otca. Mal. syn k postojom matky. Názor detí môže byť čiastočne ovplyvnený i správaním sa rodičov ku nim v terajšom období. Ak bude mať dieťa len pozitívne skúsenosti v kontakte s jedným, ak sa mu bude vychádzať v ústrety, bude sa prikláňať k osobám, ktoré mu tieto výhody poskytujú. Z hľadiska bydliska rodičov, ich osobnostnej štruktúry by model striedavej osobnej starostlivosti zodpovedal. SOS však nie je u oboch detí v rovnakom záujme. Mal. W. by sa dokázala uvedenému spôsobu výchovy prispôbiť. Mal. Š.K. prezentoval potrebu zostať pri matke. Nie vždy s radosťou ide k otcovi. Chcel by mať svoj klud a zostať pri matke. Je to dieťa emočne labilnejšie a menej mentálne zrelé ako sestra. SOS sa u neho nejaví ako optimálny spôsob výchovy, i keď je možné, že postupne sa za pomoci sestry na spôsob tejto starostlivosti adaptuje. SOS by mohla byť formou starostlivosti o deti. Problémom je však postoj mal. Š.. Rozdelenie výchovy detí sa z psychologického hľadiska nejaví ako najvhodnejšie riešenie. Vzťah súrodencov by sa mohol postupne narušiť. V priebehu 2 týždňov v mesiaci by neboli súrodenci v každodennom kontakte. Optimálnejším riešením je ponechať deti v starostlivosti matky a umožniť deťom, najmä mal. Nele styk vo väčšej miere a časovej intenzite ako doteraz. Negatívne postoje matky voči SOS sú pochopiteľné. Manželský vzťah nenarušila ona. Šimon bude od septembra navštevovať 1. ročník ZŠ a ona sa mu chce v príprave na vyučovanie venovať. Matka tiež poukazovala na to, že otec je viac pracovne vyťažovaný ako ona. Nebude vždy schopný starostlivosť o deti zabezpečiť. Optimálne by bolo vychádzať z terajších postojov mal. detí, ale zabezpečiť častejší kontakt s otcom. Mal. Nele zabezpečiť

vyššiu mieru kontaktu s otcom a u mal. Š. stanoviť tiež vyššiu mieru kontaktu s otcom, ale nie direktívnou formou. Čo sa týka styku s druhým rodičom je potrebné ponechať stretávanie minimálne v takom rozsahu ako je to ustanovené v súčasnej dobe, resp. ponechať to na dohode rodičov a podľa potrieb a záujmov detí. Je možné viacero alternatív. V prípade ustálenia pomerov sa v rodine po určitej dobe, vyriešením samostatného bývania matky, absolvovaním nástupu a adaptácie mal. Š.K. do ZŠ, dovŕšením vyššieho veku syna otcovej priateľky a potvrdenie stálosti vzťahu otca mal. detí a jeho priateľky do budúcnosti by bolo vhodné opätovné prehodnotenie vhodnosti SOS. Vzťah W. ku otcovej priateľke je pozitívny. V intenzite po osobe matky a otca najsilnejší. Vzťah vníma ako vyrovnaný. Vníma ju ako kamarátku. Osobu, s ktorou si rozumie. Syna otcovej priateľky vníma ako rušivé dieťa, ktoré im s bratom robieva zle. Niekedy ju bije a žaluje na ňu. Má pocit, že ju nemá veľmi rado. Vyjadruje sa v tom zmysle, že by bolo lepšie, aby v rodine nebolo. Mal. Š. nemá vytvorený k otcovej priateľke výraznejší citový vzťah. Vníma ju ako neutrálnu osobu, ktorá mu neškodí aj mu pomôže, keď je to potrebné. Prijíma jej starostlivosť. Rešpektuje ju, ale citovo sa na ňu nenaviazal. Syna otcovej priateľky hodnotí veľmi negatívne. Je rušivý. Berie mu hračky. Robí naprotiveň. Postoje tých dvoch detí sú pravdepodobne rivalitné. Čiastočne je to ovplyvnené aj skutočnosťou, že deti bývali v prostredí, kde teraz býva ich otec s novou partnerkou a jej synom. Počas rodinného spolužitia boli všetky veci ich. Teraz je tam osoba, ktorá má väčšie práva. Siahla im na veci a priestor, ktoré kedysi patrili len im. Podobne sa musia deliť i o city otca. Vzťahy už nefungujú tak ako v minulosti.

9. Znalkyňa na pojednávaní dňa 12.02.2019 zotrvala na záveroch znaleckého posudku. Uviedla, že mal. deti sú rôzne emočne a rozumovo vyspelé. Š. si vyžaduje väčšiu starostlivosť. Má poruchy. Potrebuje logopedickú starostlivosť. Pravidelný režim. Ak sa to nepodchytí, takéto deti končia aj na psychofarmakologickej liečbe. Aj po nástupe do ZŠ bude problémovjšie dieťa. W. je rozumovo vyspelejšia a dokáže sa prispôbovať. Vytvorila si aj vzťah k priateľke otca. Š. je viac naviazaný na matku. Je možnosť upraviť styk tak, aby bol zachovaný vzťah k obojmu rodičom. Nie je vhodné, aby bola pretrhnutá väzba medzi súrodencami. Nie je postačujúce, ak by sa stretávali v školskom zariadení, ktoré budú navštevovať od septembra rovnaké. Jedno dieťa je fyzicky vyspelejšie. Jedno hovorí áno, druhé nie. Model striedavej starostlivosti možno upraviť rôznym spôsobom, že deti budú zverené matke a otec bude mať rozšírený styk. Úprava stretávania s otcom závisí od pracovných povinností rodičov, voľnočasových aktivít mal. detí. Je možnosť časovo ohraničiť styk tak, aby bol rovnocenný, prípadne 60:40 a podobne. Najvhodnejšie by bolo, aby rodičia netlačili na mal. deti, keďže obidvaja majú rozdielne názory. Je možnosť nariadiť striedavú osobnú starostlivosť aj neskôr, o pol roka, keď si deti vytvoria vzťah. Nie je to pre nich jednoduché. Je tu aj riziko, že, ak by sa na mal. Š. tlačilo, direktívne mu nariadilo niečo, mohlo by to mať následky spočívajúce v poruchách správania. Je úplne iný ako W.. Apeluje na rodičov, aby urobili kompromis, dohodli sa. Časom sa možno vyvinie situácia sama a dieťa si vytvorí vzťah a rodičia sa budú vedieť dohodnúť. Z môjho pohľadu psychologické poradenstvo asi nebude možné, keďže otec je skôr direktívnejší. Matku rozchod zranil. Obidvaja majú iné postoje k tomuto problému. Je vhodné, aby absolvovali aspoň pár sedení, aby im bolo vysvetlené, čo je v záujme mal. detí. Striedavá osobná starostlivosť vo vzťahu k mal. W. je v jej záujme, resp. rozšírený styk v obdobnom rozsahu. Čo sa týka maloletého tento nie je v jeho záujme. Na druhej strane treba poukázať, že deti sú na seba naviazané. Je potrebné, aby boli vychované v jednom prostredí. Ak by nešli spolu spať, netrúfali by spolu spoločný čas, mohlo by to vo vzťahu k mal. Š. vyvolať už spomenuté následky. U detí nebola zistená forma manipulácie, avšak obe deti sa vyjadrovali tak, že v materiálnych veciach boli vystavované inému pohľadu zo strany matky a otca. Deti boli vyšetované aj spolu aj každý samostatne. Bolo zjavné, že matka i otec majú iný pohľad na rozchod a materiálne veci, ale úmyselné ovplyvňovanie nie. Nie je zástancom toho, aby bolo jedno dieťa zverené do SOS a druhé nie. Deti v škole nebudú mať rovnaké krúžky. Styk v škole je nepostačujúci. Z jej pohľadu budú s mal. Š. problémy po nástupe do ZŠ. Bude potrebovať pravidelný režim. Tým, že matka vykonáva starostlivosť sama, bude mať čas sa mu venovať. Treba tu zohľadniť záujmy mal. detí. Možno ponechať určité obdobie taký rozsah starostlivosti ako doposiaľ a po určitom čase, keď sa to utrasie, môže byť nariadený aj model striedavej osobnej starostlivosti. Treba však ten styk rozšíriť. Mal. W. inklinuje k otcovi. Treba to zohľadniť.

10. Manželka na pojednávaní dňa 12.02.2019 uviedla, že zatiaľ býva u svojich rodičov. Do leta si plánuje nájsť vlastné bývanie s deťmi. Rodičom prispieva na domácnosť sumou 150 € mesačne. Deti si zvykli. S otcom sa stretávajú podľa nariadeného neodkladného opatrenia každý druhý víkend od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a ďalší týždeň utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. Iné dni styk neprebíha. Keď mala W. pasovací večierok otcovi zavolała. Otec prišiel. Inak styk neprebíha. Cez Vianoce deti určitý čas trávili u otca. Nela je naklonená k väčšiemu styku s otcom. Mal. Š. mnohokrát

musela presviedčať, aby išiel k otcovi. Obaja sú na seba naviazaní. Ako deti sa samozrejme niekedy pobijú. Vedia na seba žiarliť. Ak s jedným strávi viac času, dáva hneď najavo svoju nespokojnosť. Vedela by si predstaviť rozšírenie styku s otcom, 3 víkendy v mesiaci, prípadne každý druhý víkend ako doposiaľ + v ďalšom týždni prespanie, povedzme od utorka do stredy od 06.30 hod. do 15.00 hod. jeden deň maximálne do 16.00 hod. Mal. Š. nemá krúžky. Škôlka je otvorená do 16.00 hod. Maloletá navštevuje krúžok mini hádzanej v stredu od 14.15 hod. do 15.15 hod. a bojové umenie v piatok od štvrtej do šiestej. Ak ide W. k otcovi vyzdvihne ju z krúžku skôr, aby mohla ísť k nemu. V januári bola s mal. Šimonom na kontrole dioptrií. Na jednom má 10 na druhom 7. Doktorka povedala, že už sa ďalej nedá posunúť. Kvapká mu kvapky. Otec na výživu prispieva len vo výške nariadenej neodkladným opatrením. Maloletá navštevuje logopedickú a alergologickú ambulanciu. S tým sú spojené minimálne náklady. Deti navštevujú súkromného zubára. S tým sú tiež spojené zvýšené výdavky cca 120 € ročne. Chce, aby bol prípadný styk upravený komplexne, teda aj počas letných prázdnin, aby deti strávili s otcom aspoň 3 týždne a úpravu aj počas Vianočných sviatkov.

11. Právny zástupca manželky sa na pojednávaní dňa 12.02.2019 priklonil k názoru znalkyne, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky a rodičovské práva a povinnosti upravené v navrhovanom rozsahu. Navrhol určiť výživné vo výške 200 € na každé mal. dieťa + 30 € určiť na tvorbu úspor.

12. Manžel na pojednávaní dňa 12.02.2019 uviedol, že v súčasnej dobe už bývajú v rodinnom dome. Náklady na domácnosť sú vo výške 230 € mesačne, spolu aj s nákladmi na chatu vo Valči. Tam ide nonstop elektrina. Hradí sa 30 € mesačne. Priateľka s mal. synom bývajú s ním. Zatiaľ na domácnosť neprispieva. Fungujú ako domácnosť. Raz robí nákup jeden, raz druhý. Príjem priateľky nevedel uviesť, ale je zamestnaná. Pracuje v Ružomberku. Ide o pobočku nižšej kategórie. Má menej pracovných povinností. Má flexibilnú pracovnú dobu s pracovným fondom 7 3 hodiny denne. V Martine bola pobočka vyššej kategórie. Nemohol si upravovať pracovnú dobu. Zmenil pracovné miesto kvôli deťom aj kvôli tomu, že priateľka pracuje na pobočke v Martine a aby nevznikol konflikt záujmov, keďže bol jej nadriadeným. V Ružomberku pracuje od 1. augusta 2018. Pomery sa nezmenili. Na výživu detí prispievam sumou 200 € mesačne, tak ako bolo nariadené neodkladným opatrením. Prispieva aj tým spôsobom, že deťom zakúpil veci, oblečenie. Zariadil detské izby. Deti majú dve izby. Nela má vlastnú izbu. Boli na lyžovačke. Investoval do výbavy a podobne. Určený styk dva dni a 6 hodín za 2 týždne je nepostačujúci. Žiadal rozšírenie styku, avšak neúspešne. Cez sviatky mu umožnila s deťmi styk na 3 hodiny. Bojí sa, že s deťmi, ak nebude nariadená striedavá osobná starostlivosť, bude len minimálne. S matkou majú blízko bydliska ani nie jeden km. Za 2-3 roky budú deti môcť prísť aj sami. Avšak, ak to nebude teraz upravené, bojí sa, že do budúca sa to nevyrieši. Manželka požiadala o poberanie daňového bonusu, teda sa zníži príjem. V prípade zverenia mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti navrhuje, aby bolo odovzdávanie a preberanie detí v školskom zariadení, aby nedochádzalo ku konfliktom. V prípade letných prázdnin presne stanoviť časy. V čase posledného pojednávania bol aj riaditeľom pobočky v Martine aj v Ružomberku, keďže riaditeľ, ktorý mal prebrať pobočku v Martine vykonával školenia, dočasne uviedol obe pobočky. Mal na starosti zaučanie nového riaditeľa a vedenie ľudí. Dostal odchodné. To bolo vyplatené v troch mesačných mzdách. S mal. Nelou komunikuje cez telefón. Bolo preukázané, že deti spolu dokážu vychádzať aj so synom mojej partnerky. Dvaja dokážu lepšie zvládnuť starostlivosť o ne, ako jeden človek. Deti sa nemohli rozlúčiť ani s jeho otcom. Stará mama sa s deťmi ani nemôže stretnúť. Pritom celý život s nimi bola od narodenia.

13. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 12.02.2019 uviedla, že v súčasnej dobe neodporúčajú SOS, najmä z dôvodu, ktoré uviedla aj znalkyňa. Prikláňajú sa však k tomu rozšíriť styk s otcom tak, ako uviedla znalkyňa a matka. Apeluje na rodičov, aby návštevy neprebíhali direktívnym spôsobom, aby boli viac menej ponechané na tom, čo si deti želajú.

14. Z výpisu z LV č. 157 vytvoreného cez katasterportal.sk dňa 07.06.2018 vyplýva, že otec je vlastníkom nehnuteľností, a to rodinného domu súpisného čísla 195 postaveného na parcele č. XXX/X E. T. T. Č. XXX/X- A. T. E. W. I. U. XXX Y., T. Č.L. XXX/X- A. T. E. W. I. U. XX Y., T. Č. XXX/X - A. T. E. W. I. U. XX Y. E. T. Č. XXX- A. I. U. XXX Y., U. V. Ú. L.. Ako titul nadobudnutia je uvedená darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený dňa 28.10.2008.

15. Zo sobášneho listu mal súd preukázané, že manželia uzavreli manželstvo dňa 21.08.2010, ktoré je zapísané v knihe manželstiev Y. Ú. L., U. A. X, C. XXXX, W. L. XX, T. T. Č. X.

16. Z potvrdenia zamestnávateľov rodičov mal súd preukázané, že priemerný čistý mesačný príjem matky je vo výške 926 € a otca vo výške 1.580 €.

17. Uznesením zo dňa 27.12.2018, č. k. 6P/51/2018-102, právoplatným dňa 22.01.2019, súd priznal znalkyni znaleckú odmenu za podaný znalecký posudok č. 10/2018 vo výške 508,64 €, ktorá jej bola vyplatená vo výške 500 € z preddavkov zložených rodičmi a vo výške 8,64 € z rozpočtových prostriedkov súdu.

18. Uznesením zo dňa 26.07.2018, č. k. 9P/143/2018-45, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej W. a Š., na každého vo výške 100 € mesačne, vždy do 15. dňa vopred k rukám matky. Zároveň ich poučil, že sú oprávnení podať vo veci starostlivosti o mal. deti návrh na začatie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Trvanie neodkladného opatrenia ohraničil dobou právoplatnosti rozhodnutia vo veci rozvodu manželstva, ktoré je vedené pod sp.zn. 6P/51/2018.

19. Písomným podaním zo dňa 08.02.2019 sa otec vyjadril k veci. Okrem iného uviedol, že nie je pravdou, že mal. W. chodievala s matkou na výlety, napr. Bojnica a Bešeňová, nakoľko aktivitu plávania v Bešeňovej zabezpečuje deťom on. Matka sa nikdy nepodieľala na tejto aktivite. Znalkyňa v znaleckom posudku opisuje slová W., že syn otcovej priateľky „bije sa, žaluje, robí im s bratom zle, vyjadruje dokonca pranie, že by bolo lepšie keby v rámci rodiny táto osoba ani nebola a odišla niekde preč“. Toto tvrdenie považuje za klamstvo. Mal. deti spolu žijú. Dokážu sa spolu hrať. Pokiaľ mal. Š. uvádzal, že ho v noci ruší Y. (syn otcovej priateľky) toto nie je už pravdivé, keďže to bolo v čase, keď žili v prenajatom 3-izbovom byte, kde bola len jedna detská izba. V súčasnej dobe už žijú v rodinnom dome. Mal. Š. je tiež vštepované, že Y. si prisvojil ich hračky. V čase bývania v prenajatom byte tam boli len hračky Michala. Ostatní ostali v rodinnom dome. Deti sa hrávali len s Y. hračkami. Znalkyňa uvádza, že v znaleckom posudku prejavujúce sa znaky poruchy ADHD, toto tvrdenie nie je pravdivé, nakoľko bolo predmetom sporu jeho a manželky, kde manželka neustále tvrdila, že má poruchu. Až neurologická lekárka pri dvoch sedeniach skonštatovala, že dieťa je v úplnom poriadku. Nemá prejavy ADHD a jej vyjadrenia sú zaznamenané aj v zdravotnej dokumentácii maloletého. Nie je pravdou, že matka mu kedykoľvek umožňuje styk s mal. deťmi. Nie je pravdou, že počas letných mesiacov sa viac venoval novému vzťahu. Počas letných prázdnin strávil s deťmi 31 dní, čo je presná polovica. Nie je pravdou tvrdenie, že je problematické pri jeho funkcii časovo zvládať starostlivosť o mal. deti. Práca mu nikdy nebránila v starostlivosti o mal. deti.

20. Uznesením zo dňa 22.10.2018, č. k. 19P/48/2018-21, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 17.01.2019, č. k. 9CoP/3/2019- 81, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý párný víkend od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas nepárneho týždňa v utorok a vo štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. Otec si mal. deti prevezme v mieste bydliska matky. Neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva.

21. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa článku 3 ods. 1 CMP Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a na základe vykonaného dokazovania súd manželstvo účastníkov rozviedol, nakoľko mal preukázaný vážny rozvrat manželských vzťahov. Manželstvo je nefunkčné po všetkých svojich stránkach. Neplní svoj účel a od manželov nemožno očakávať ani obnovenie manželského spolužitia. Manžel nadviazal mimomanželskú známosť, s ktorou zdieľa už aj spoločnú domácnosť. Manželia spolu nežijú a spolu ani nehospodária. Je vážnym spôsobom narušená aj komunikácia rodičov. Je zrejmé, že nejde o krátkodobý ani prechodný nesúlad manželských vzťahov. Manželstvo je už len formálnym zväzkom. Manželia nedokážu vytvoriť ani harmonické prostredie pre výchovu mal. detí, pre ktoré je uvedený stav zaťažujúci. Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu a manželstvo účastníkov rozviedol. Obaja manželia s rozvodom súhlasili.

23. Keďže z manželstva pochádzajú dve mal. deti, bolo potrebné rozhodnúť aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Od rozpadu manželstva nebolo rozhodnuté o úprave výkonu rodičovských práv a povinností komplexne. Neodkladným opatrením súd rozhodol len o plnení vyživovacej povinnosti otca v nevyhnutnej miere a o úprave styku, ktorý je nevyhnutný pre zachovanie vzťahu rodiča s deťmi. Nebolo sporné, že odkedy nastal rozvrat medzi manželmi, osobnú starostlivosť o deti v prevažnej miere zabezpečuje matka. Otec opustil spoločnú domácnosť v júni 2018. S deťmi sa stretával. Prejavoval záujem. Rozsah styku nariadený neodkladným opatrením nedostatočným spôsobom vyvažuje vzťah otca s deťmi. Aj keď sa otec domáhal zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti (SOS), z vykonaného dokazovania, najmä zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že je

v najlepšom záujme mal. detí, aby v súčasnej dobe zotrvali v starostlivosti matky. Nie však preto, že by starostlivosť matky bola pre deti kvalitatívne lepšia, ale len z tohto dôvodu, že deti, najmä mal. Š., potrebujú určitý čas na to, aby si privykli na danú situáciu, rozvrat rodičov, dve výchovné prostredia, priateľku otca a jej syna. Je potrebné, aby im bol poskytnutý priestor na adaptovania sa na nový systém stretávania a výchovy. Otec opakovane tvrdil, že deti majú vytvorený k jeho priateľke a jej synovi pozitívny vzťah. K priateľke otca má vytvorený pozitívny vzťah len mal. Nela. Šimon pred znalkyňou uvádzal iný postoj. Pokiaľ sa deti pred otcom vyjadrujú v istom zmysle, môže to byť spôsobené tým, že ho nechcú zraniť. O tom svedčí aj výrok W., že SOS by bola spravodlivá. Sama skutočnosť, že mal. deti sa v domácnosti otca hrajú, chodia na výlety, ešte neznamená, že túžia po ďalšom (nevlastnom) súrodencovi, ktorý im z ich pohľadu čiastočne „ukradol“ otca, ich osobný priestor. Je potrebné zdôrazniť, že priateľku otca a jej syna poznajú krátky čas. Súd nespochybňuje, že mal. W. má k otcovi vytvorený pozitívny vzťah, po matke najintenzívnejší. Na strane mal. Š. takýto vzťah nebol preukázaný. Š. jednoznačne preferuje matku. Obe deti sú na rôznej úrovni. Niet pochyb o tom, že u mal. W. by bola SOS vhodným spôsobom riešenia. Súd je však toho názoru, že za zisteného skutkového stavu SOS nie je v súčasnej dobe vhodným spôsobom riešenia pre obe mal. deti. Súd predovšetkým prihliadal na zachovanie súrodeneckých väzieb. Ak by došlo k pretrhnutiu vzájomných vzťahov medzi deťmi, mohlo by to mať vážne dôsledky pre obe mal. deti. Mal. Š. má emociálne bližší vzťah k matke. Je potrebné, aby sa aj za pomoci svojej sestry adaptoval na pre neho novovzniknutú situáciu. Aj podľa vyjadrenia znalkyne práve sestra môže mal. Š. pomôcť preklenúť túto rodinnú situáciu, rozchod rodičov. V neprospech zverenia mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti prispieva aj narušená komunikácia medzi rodičmi. V najlepšom záujme mal. detí je stabilné prostredie a rozvíjanie vzťahu detí s druhým rodičom. Aj keď je potrebné rešpektovať názor mal. detí, tieto sú vo veku, kedy sami dostatočne nevedia rozlíšiť, čo je v ich najlepšom záujme. Ich názory sú modifikované podľa aktuálnych pocitov, ktoré sa neustále menia. Príčinou týchto zmien sú predovšetkým konflikty medzi rodičmi, nepriame ovplyvňovanie. Súd považuje za potrebné uviesť, že za vzniknutú situáciu sú v konečnom dôsledku zodpovední len rodičia, ktorí nedokážu svoje osobné spory a nehody plynúce z ich nenaplneného vzťahu povzniesť nad záujmy svojich maloletých detí. Je prvoradou úlohou rodičov vytvoriť deťom zdravé prostredie pre ich priaznivý vývin.

24. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z pomerov oboch rodičov, najmä z ich majetkových a príjmových pomerov ako aj z odôvodnených potrieb mal. detí. Na strane otca mal súd preukázaný výrazne vyšší príjem ako na strane matky. Otec je navyše aj výlučným vlastníkom rodinného domu a k nemu prislúchajúcich pozemkov o výmere 855 m². Výdavky na domácnosť sú u oboch rodičov porovnateľné. Oba rodičia majú po dve vyživovacie povinnosti. Iné výdavky okrem bežných nemajú. Obe mal. deti navštevujú školské zariadenie. Nela 1. ročník ZŠ. Š. materskú školu. Výdavky s tým súvisiace uhrádza výlučne matka (ŠKD, strava, pomôcky). Mal. W. zabezpečila všetky potreby súvisiace s nástupom do školy. Otec nad rámec určeného výživného v nevyhnutnej miere neprispieva. Matka hradí aj výdavky súvisiace s ich zdravotným stavom. Mal. W. navštevuje logopedickú a alergologickú ambulanciu. Mal. Š. očnú ambulanciu. Obom deťom uhrádza dentálnu starostlivosť. Mal. W. sa venuje aj mimoškolským aktivitám. Skutočnosť, že otec deti zobral na lyžovačku, zakúpil im potrebnú výbavu, zariadil detskú izbu, nie je plnením, ktoré by kompenzovalo jeho vyživovaciu povinnosť. Je prirodzené, že ak má rodič deti v starostlivosti, musí im zabezpečiť podmienky (izby), resp. ak sa rozhodne brávať ich na výlety, postarať sa o výdavky s tým spojené. Počas trvania manželstva uhrádzal všetky výdavky. Výdavky, ktoré má otec v čase realizácie styku, nemožno považovať za plnenia nad rámec výživného. Rovnako nedôvodné je aj tvrdenie otca, že on zakúpil mal. W. školské potreby, preto matke na ne neprispel. Mal. deti majú mať zabezpečenú rovnakú životnú úroveň u každého z rodičov. Ak budú u jedného zahŕňané výhodami (lyžovačky, výlety), tento bude preferovaný a druhý rodič bude znevýhodnený. To však neznamená, že v každej domácnosti budú mať zabezpečené rovnaké veci (školské potreby, obuv, lyže a pod.). Takéto konanie je nehospodárne. Zhodnotiac príjmové a majetkové pomery oboch rodičov, individuálne potreby mal. detí ako aj skutočnosť, že životná úroveň detí má byť u oboch rodičov rovnaká, súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. detí bežným výživným, na každé vo výške 120 € mesačne. Pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil rozsiahly styk otca s deťmi a aj nástup Š. do 1. ročníka ZŠ od septembra 2019. S prihliadnutím na majetkové pomery otca zároveň uložil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor mal. detí, na každé sumou 30 € mesačne na osobitný účet mal. detí, ktorých je matka povinná zriadiť a oznámiť otcovi. Na nakladenie s týmito prostriedkami je potrebný súhlas súdu. Takto budú mať deti do budúca zabezpečené úhradu mimoriadnych nepredpokladaných výdavkov, prípravu na budúce povolanie, náhly výpadok príjmov na strane rodičov a podobne. Výška výživného nie je bezhraničná. Preto súd nevyhovel návrhu matky,

nakoľko ňou požadované výživné je v neprimeranej výške. Výživné musí zodpovedať ako reálnym možnostiam a schopnostiam povinného rodiča, tak aj odôvodneným potrebám mal. detí. Pokiaľ matka požadovala určiť výživné od podania návrhu, jej návrh bol v tejto časti nedôvodný. V konaní o rozvod manželstva súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. V konaní o neodkladnom opatrení o určenie vyživovacej povinnosti boli rodičia riadne poučení o možnosti podať návrh na úpravu na čas do rozvodu.

25. V nadväznosti na neschopnosť rodičov dohodnúť sa, súd pristúpil k rozsiahlej úprave styku, ktorá je v určitom zmysle prípravou na budúcu striedavú osobnú starostlivosť, ak rodičia naplnia predpoklady, že táto bude v záujme mal. detí. Na strane oboch detí mal súd preukázané, že je v ich záujme, aby bol naďalej prehlbovaný a rozvíjaný ich vzťah s otcom. Majú právo udržiavať láskyplný a produktívny vzťah k obojmu rodičom, a to aj po zrušení spoločnej domácnosti. Aj keď na strane mal. W. bol súdu preukázaný v jej záujme širší styk, na druhej strane toto nebolo preukázané na strane mal. Š.. Styk súd považuje dostatočne široký na to, aby obaja rodičia mohli plnohodnotne realizovať svoje rodičovské práva bez toho, aby bol narušený ich vzájomný vzťah s deťmi, a to ako počas voľných dní, víkendov, sviatkov, tak aj počas bežného pracovného týždňa, kedy sú deti zaťažované aj školskými povinnosťami. Najvhodnejším riešením by bolo zverenie oboch mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti alebo úprava styku ponechaná na dohode rodičov. Toto je však možné len v prípade, ak rodičia vedia medzi sebou komunikovať a najmä chcú. Uvedené súd nemal preukázané. Preto súd upravil styk otca s mal. deťmi ako počas víkendov tak aj počas bežného týždňa, aby otec preukázal, že vie deťom, najmä mal. Š. napomáhať pri plnení školských povinností. Rozsah styku zohľadňuje aj záujmové krúžky mal. W.. Pre nemožnosť dohody medzi rodičmi súd pristúpil aj k úprave styku počas Vianočných sviatkov a letných prázdnin, ktorú úpravu súd považuje za rovnocennú. Otec si mal. deti prevezme v školskom zariadení a v iných dňoch v mieste bydliska matky. Život prináša rôzne životné situácie a aj vzhľadom k vzdialenosti bydlísk oboch rodičov je potrebné, aby rodičia vedeli vzájomne kooperovať pri realizácii styku. Úplne najvhodnejším riešením by bola úprava styku ponechaná na dohode rodičov, čo je možné len v prípade, ak rodičia medzi sebou vedia a chcú komunikovať. Styk otca s deťmi nemožno obmedziť len na voľné dni tak, ako to navrhovala matka (3 víkendy v mesiaci). Pre deti je rovnako dôležité, aby sa s otcom stretávali aj počas pracovného týždňa, čím sa bude podieľať nielen na ich voľnočasových aktivitách, ale aj napomáhať im plniť si školské povinnosti. Rodičom nič nebráni, aby sa styk realizoval aj nad rámec určeného styku. Všetko závisí od ich vlastného postoja k výkonu rodičovských práv a povinností a najmä od ich vzájomnej komunikácie.

26. Pre úplnosť súd uvádza, že dôkazy predložené otcom na USB kľúči, súd pri rozhodovaní nechal do úvahy a tieto nevykonal riadiac sa čl. 1 CMP, a to princípom dobrých mravov, ktoré sú meradlom etického hodnotenia konkrétnych situácií. V danom prípade okolností, za ktorých otec vyhotovil tieto nahrávky, nie sú podľa názoru súdu v súlade s princípom dobrých mravov a tieto dôkazy neboli získané morálnym spôsobom. Súd nemá vedomosť o tom, čo týmto nahrávkam, rozhovorom predchádzalo. Deti o nahrávkach nemali vedomosť. Súd chrániac najmä záujmy mal. detí na tieto dôkazy neprihliadal zohľadňujúc aj princíp proporcionality, a to spôsob akým boli dôkazy získané a ich prípadný dopad na rozhodnutie súdu. Súd má za to, že dokazovanie bolo vykonané dostatočným spôsobom a otcom predložené dôkazy neboli pre rozhodnutie súdu nevyhnutné. Námietky otca voči znaleckému posudku súd nepovažuje za také, ktoré by robili znalecký posudok nespôsobilým. Znalčka vychádzala zo skutočností prezentovaných deťmi, z výsledkov vyšetrovaní. Pokiaľ má otec iný názor, nespôsobuje to nesprávnosť záverov znaleckého posudku.

27. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a ich náhradu v tomto konaní nemožno ani spravodlivo požadovať.

28. O trovách štátu súd rozhodol analogicky podľa § 262 CSP v spojení s § 57 CMP. Štátu v konaní vznikli trovy konania pozostávajúce z vyplatenej znalečnej vo výške 8,64 €, ktoré boli priznané uznesením zo dňa 27.12.2018, č. k. 6P/51/2018-102. V čase vyhlásenia rozhodnutia však nebola známa končená výška trov štátu, nakoľko na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, bola vypočítaná znalčka, ktorá si uplatnila nárok na znalečné, ktoré nie je kryté preddávkami účastníkov. Preto súd priznal štátu voči rodičom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a o výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.